

(آموزش پزشکی) بررسی تأثیر برنامه‌های مدون آموزش مداوم در میزان آگاهی پزشکان عمومی

حمید محمدجعفری (M.D)، کوروش وحیدشاهی* (M.D)، میترا محمودی (Ph.D)، علی عباسخانیان (M.D)، لیلا شهبازنژاد (M.D)، منصور رنجبر (M.Sc)، رضا قربانی‌قرا (M.D)، اعظم عمادی (M.D)
دانشگاه علوم پزشکی مازندران، مرکز آموزش مداوم پزشکی

چکیده

سابقه و هدف: آموزش مداوم پزشکی به عنوان امری ضروری جهت حفظ و ارتقاء مهارت‌های فارغ التحصیلان پزشکی محسوب شده و بر این اساس برنامه‌های آموزش مداوم جامعه پزشکی با هدف ارتقاء دانش و مهارت‌های شغلی و بهبود ارائه خدمات بهداشتی - درمانی در کشور در حال اجرا می‌باشد. اکنون پس از گذشت چند سال از شروع برنامه‌های آموزش مداوم، این پرسش در مورد اثر بخشی آموزش‌های مذکور و راه کارهای بهینه نمودن آن مورد توجه می‌باشد. هدف از انجام این مطالعه تعیین میزان دانش شرکت کنندگان در برنامه‌های آموزش مداوم و نیز میزان آن پس از برگزاری برنامه‌های آموزش مداوم می‌باشد.

مواد و روش‌ها: جامعه مورد مطالعه تمامی پزشکان عمومی بودند که طی بهار سال ۱۳۸۵ در برنامه‌های مدون آموزش مداوم دانشگاه علوم پزشکی مازندران (شهرستان ساری) شرکت داشتند. روش نمونه‌گیری سرشماری بود. ابزار سنجش در این مطالعه پرسش‌نامه‌های خود ایفا و چند گزینه‌ای بود که علاوه بر سوالات دموگرافیک، میزان آگاهی شرکت کنندگان را نسبت به موضوعات ارائه شده در بازآموزی‌ها می‌سنجید که پایایی آن با روش آزمون مجدد با $r=0/85$ و روایی آن توسط چند تن از اساتید رشته تخصصی مذکور و برگزار کنندگان بازآموزی تایید شده بود. پرسش‌نامه‌ها قبل از برگزاری برنامه‌ها و پس از آن در اختیار شرکت کنندگان قرار گرفت. داده‌ها وارد نرم افزار SPSS ۱۳ شده و با استفاده از شاخص‌های آماری مناسب، تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها: از ۳۰۰ شرکت کننده ۲۳۵ نفر پرسش‌نامه‌ها را تکمیل کردند (میزان پاسخ‌دهی ۷۵٪). تعداد سوالات هر آزمون ۲۰ سوال و نمرات شرکت کنندگان بین صفر تا ۲۰ بود. افزایش دانش پزشکان شرکت کننده در برنامه‌های بازآموزی جراحی عمومی و گوش و حلق و بینی معنادار نبود اما این افزایش در مورد برنامه بازآموزی روان پزشکی با افزایش نمره از $11/79 \pm 2/65$ به $14/12 \pm 3/38$ ($p=0/002$)، چشم با افزایش نمره از $6/48 \pm 2/55$ به $8/52 \pm 3/3$ ($p=0/008$)، اورولوژی با افزایش نمره از $5/83 \pm 2/39$ به $9/07 \pm 2/53$ ($p=0/000$) و پوست با افزایش نمره از $7/79 \pm 2/11$ به $2/54 \pm 2/54$ ($p=0/000$)، معنادار بود. سن، جنس و سابقه طبابت شرکت کنندگان در افزایش دانش آنها در برنامه‌های بازآموزی تأثیر معناداری نداشت.

نتیجه‌گیری: این مطالعه نشان داد که میزان آگاهی پزشکان عمومی شرکت کننده در برنامه‌های بازآموزی مورد بررسی کمتر از حد مورد انتظار بوده و برنامه‌های آموزش مداوم نیز نتوانسته دانش شرکت کنندگان را در حد قابل قبول افزایش دهد. به نظر می‌رسد بازنگری در محتوا و روش‌های آموزش و توجه به عوامل انگیزشی شرکت کنندگان جهت بهینه نمودن اثربخشی برنامه‌های آموزش مداوم ضروری است.

واژه‌های کلیدی: پزشکان عمومی، آگاهی، برنامه‌های آموزش مداوم